

Bilag til Forsl. t. L. om det lollandske Digelag.

savnedes Forstaaelse af, hvad Fremtiden vilde bringe, og da særlig, hvilken Modstands-
evne de fuldførte Diger vilde have, og i hvilket Omfang der vilde blive Spørgsmaal
om Udgifter ved deres aarlige Vedligeholdelse. Et klart Billede deraf faar man ved
at følge Forhandlingerne paa Rigsdagen om, hvem Vedligeholdelsen skulde paahvile.
Medens denne nemlig i Følge det oprindelige Lovforslag var paalagt Digeinteressent-
terne, blev der ved Forslagets 3die Behandling i Folketinget indført en Bestemmelse
om, at Udgiften ved Vedligeholdelsen skulde fordeles paa Amtsrepartitionsfonden og
de paagældende Ejendomme i samme Forhold, hvori de havde deltaget i den Del af
Anlægsomkostningerne, der ikke var udredt af Statskassen. Det var imidlertid ikke,
som man skulde vente, de lokale Repræsentanter paa Ting, hvem denne Bestemmelse
skyldtes. Disse kæmpede navnlig for at faa Statens Tilskud til Anlægget forhøjet,
medens de tillagde Amtsrepartitionsfondens Deltagelse i Vedligeholdelsesudgiften
mindre Betydning, idet de gik ud fra, at de fuldførte Diger ikke vilde kræve nogen
betydelig Vedligeholdelse. Det var navnlig den daværende Indenrigsminister, der ved
flere Lejligheder gjorde gældende, at Udgifterne til Digerne ved Vedligeholdelse kunde
blive betydelige, og da han gaaende ud fra dette Synspunkt fandt, at den i Folke-
tinget indsatte Bestemmelse om Amtsrepartitionsfondens Deltagelse i Vedligeholdelses-
udgifterne mulig kunde blive for byrdefuld for denne Fond, blev Bestemmelsen efter
Ministerens Forslag atter udstemt af Landstinget, idet der fra forskellige Sider blev
gjort gældende, at det vel var naturligt og rimeligt, at Amtsrepartitionsfonden deltog
i Anlægsomkostningerne, men at Vedligeholdelsesudgifterne udelukkende maatte paa-
hvile dem, der havde Fordel af Digerne. Da den saaledes ændrede Bestemmelse
tiltraadtes af Folketinget, blev det endelige Resultat, at Vedligeholdelsesudgifterne
alene paalagdes Interessenterne, og om det nu end maa antages, at dette til Dels
skyldtes den Omstændighed, at man stod ved Samlingens Slutning, og at ingen turde
paataage sig Ansvar for at udsætte Lovens endelige Vedtagelse for Fare ved paany
at stille Ændringsforslag, fremgaar det dog klart af alle Forhandlinger, at den af de
lokale Repræsentanter hævdede Opfattelse, at de fuldførte Diger ikke vilde kræve
Vedligeholdelse af større Betydning, har været delt af mange og har været stærkt
medvirkende til, at Resultatet blev, som det blev.

Har det end saaledes fra enkelte Sider og navnlig af den daværende Inden-
rigsminister været forudsat, at Udgifterne ved Vedligeholdelsen af Digerne i alt Fald
kunde blive betydelige, maa det dog sikkert erkendes, at man i det hele paa den
Tid, Loven fremkom, stod ganske usikker i sit Skøn herover og nærede overdrevne
Anskuelse om Anlæggets Holdbarhed overfor Havets Angreb.

Ligesom Udgifterne saaledes undervurderedes, kunde det paa den anden Side
synes, som om de i Loven anvendte Ord: „For saa vidt Bekostningen ved den aar-
lige Vedligeholdelse af de fuldførte Anlæg ikke kan udredes af de fra Digets Benyt-
telse flydende Indtægter“ med den betingelsesvise Sætningsdannelse tydede paa, at
man har tænkt sig, at de fra Digerne Benyttelse hidrørende Indtægter vilde flyde
rigeligere, end Tilfældet har været. Forhandlingerne paa Rigsdagen tyde dog ikke
herpaa og den Omstændighed, at Indenrigsministeren den eneste Gang, der under For-
handlingerne var Tale om Indtægterne af Digerne, brugte Udtrykket: „hvis der over-
hovedet bliver Indtægter“, viser tilstrækkelig tydeligt, at man ikke gjorde sig store
Forventninger om disse Indtægter, og afgiver et yderligere Bevis paa den paa dette
Punkt herskende Usikkerhed.

De Indvendinger, der saaledes kunne gøres mod Digeloven af 23. Maj 1873
med det den givne Indhold, og som efter det anførte væsentlig kunde føres tilbage
til den Lovgiveren leynede korte Tid til Arbejdet, kunne imidlertid ikke rokke ved
Lovens Bestemmelser. Efter disse paahviler det Staten at udrede sin Kvotadel af
Anlægsomkostningerne. Resten af disse udredes af Amtsrepartitionsfonden og Dige-
interessenterne i Forening, og Vedligeholdelsen af de fuldførte Diger paahviler Dige-
interessenterne alene. Da nu Staten har betalt sin Andel af Anlægsomkostningerne
og da Digerne — som det nærmere vil blive paavist i den efterfølgende Imødegaelse
af Digeskatydernes Indlæg — af den ifølge Loven nedsatte Regeringskommission ere
afleverede til Digeinteressenterne i fuldført Stand, som i Loven forudsat, er det imellem
det lollandske Digelag og Staten bestaaende Retsforhold for saa vidt klart og utvivl-
somt. Staten har fuldt ud opfyldt sine Forpligtelser, og der kan saaledes ikke rejses
noget som helst Krav af juridisk Art mod denne Deltager i Digets Tilvebringelse.
De til Anlæggets Bevarelse nødvendige Arbejder er det Digelagets Sag som Ejer af